

N. J. Larsen: Da det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (Brandes) var nær ved at sige mig for, at jeg vilde have ham i Tugthuset, eller i alt Fald stillede mig ved Siden af den værste Reaktion, han kunde tænke sig her til Lands, nødtes jeg til at gjøre et Par affluttende Bemærkninger. (Udbrydelse: Han mente ikke med det!) Nei, han mente naturligvis ikke med det. Jeg forudsætter om det ærede Medlem, at han har saa megen Forstaaelse af Personer og Forhold, at han umuligt kunde mene med det. Jeg har for mit Vedkommende kendt Demokratiet i Danmark adskillige Aar, forinden det ærede Medlem havde opdaget det, og jeg haaber at vedblive at kjende det, selv om det ærede Medlem en Gang skulde opgive Beskjendtskabet for sit Vedkommende. Hvad angaar Reaktionen og dens Hjælpere her til Lands, maa det være mig tilladt at sige til det ærede Medlem, at har den „aktive Reaktion“, som der her er blevet reist Tale om, havt nogen Hjælp uden for sine egne Rækker, har den i særegen Grad havt den hos det ærede Medlem og hos hans Venner. De have i en ganske betydelig Grad virket til at fremme den Reaktion, som der er her i Landet for Tidens, den har i ganske væsentlig Grad været deres Produkt. Med Hensyn til det ærede Medlems Sigelse, at jeg citerede urigtigt eller mindre loyalt, synes det mig mest passende, at vi her undgik de Fortolkningskunster, som der med Rette anses over, nu og da finde Sted ved vor videnskabelige Høisfale. Jeg har ganske korrekt citeret det ærede Medlems Udtalelse om, hvorledes Tilstanden er her til Lands. Det ærede Medlem udtalte: „Jeg tror virkelig, at her til Lands vilde en Mand, der udtalte sig frit om Religionen, meget hurtigt blive straffet for Blasfemi, og meget godt til Svende og sidst kunne komme i Tugthuset derfor.“ Hvorledes lyder nu den gjældende Lov? Det ærede Medlem læste selv Paragraphen op. Der staar i Straffelovens § 156: „Den, der driver Spøt med eller forhaaner noget her i Landet bestaaende Religions-samfund, Troslærdomme eller Gudsdyrkelse, straffes med Fængsel, ikke under een Maanedes simpelt Fængsel, eller under særdeles formildende Omstændigheder med Bøder.“ Hvorledes kunne nu disse to Ting

rimes sammen? Det er aldeles umuligt at finde nogen Forbindelse derimellem. Det ærede Medlem taler om Tugthuset. Kan der da efter det ærede Medlems Mening ikke tales frit om Religionen uden med det Samme at drive Spøt og Forhaanelse med den? Jeg skulde mene, at naar der, som det ærede Medlem selv fremhævede, kun er Tale om „videnskabelig“ Behandling af religiøse Spørgsmaal, har det Intet at gjøre med Forhaanelse og Spøt, og jeg tror, skøndt jeg ikke staar her for at værne om vore Myndigheder, at Administrationen snarere er tilbøielig til paa dette Punkt at være for lemsældig end for striz. Jeg stal nævne et Skrift, som ikke er videre omtalt offentligt; den Slags Ting gaa stille af. Det er et Skrift af en anonym engelsk Læge, som er oversat anonymt, og som gaaar ud paa at indskræppe Ungdommen, haade Mænd og Kvinder, at leve utugtigt. Efter min Mening er det et Skrift, som i høi Grad angriber og nedbryder Samsfunds-sædeligheden. Det er gaaget upaataalt hen. Og hvorfor? Fordi det har draperet sig i et videnskabeligt Klædebon. Naar man vil diskutere paa videnskabelig Maade, kan man gjøre, omtrent hvad man vil, her til Lands, saa der kan ikke her være Tale om Tugthus eller indskrænkter Ytringsfrihed. Hvad det Andet angaar, som blev nævnt, om Spotten over de ofte imaa Kanoner, saa tror jeg, at hvis det ærede Medlem kunde faae Leilighed til, hvad han ikke kan, at læse op for det høie Thing, hvordan denne „Spøg“ egentlig var — der blev kun gjort nogen Spøg, sagde det ærede Medlem — saa vilde utvivlsomt eneste hvert Medlem finde, at det slet ikke er udenfor god Orden i et Samfund, at der bliver sagt: Den Slags Ting taale vi ikke. At de geistlige Embedsmænd, naar de komme i Kollision med Folketjens Forrifter, kunne miste deres Stilling, er en Ting, som ligger helt udenfor, hvad der her er Tale om. Thi det gjælder i ethvert Samfund, som har sine Forrifter, at naar dette Samfunds Embedsmænd komme i Kollision med dets Forrifter, maa de undgælde med deres Stilling. Det er Noget, som ikke kan ansøres i denne Sammenhæng. Hvad det paaflagede Citat angaar, burde det ærede Medlem ikke beskjylde mig for at citere ham urigtigt. Det Samme gjælder Citatet om Dogmerne. Det